

Asociația Administrativă
 Tipografia:
 BRAȘOVU, piața mare nr. 22
 Societăți nefrancoate nu se pri-
 mesc. Manuscrise nu se re-
 trimite!

Biroul de Anunțuri:
 Brașov, piața mare nr. 22
 Inserate mai primează în Viena
 Kund's Mass Anzeigen & Verlag
 (Otto Mass), "Anzeigeb." Alois
 Kern, M. Duka, A. Oppelt, J. Don-
 nerberg; în București: A. V. Gold-
 berger; în Brașov: A. V. Gold-
 berger; în Franckfurt: G. L. Döbele; în Han-
 nover: A. Steiner.
 Prețul inserțiilor: o serie
 garmond pe o coloană 6 cr.
 și 80 cr. imbr. pentru o pu-
 blicare. Publicări mai dese
 după tariful și învoială.
 Reclame pe pagina III-a o
 serie 10 cr. v. a. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU LIV.

„Gazeta” este în fă-care și
 abonamente pentru Anst. Ungaric.
 Pe un an 12 fl., pe șase luni
 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 franci, pe trei luni
 10 franci.
 Se primumără la toate oficiile
 postale din țară și din afară
 și la dd. colectorii.
 Abonamentul pentru Brașov:
 la administrație, piața mare
 Nr. 22, etajul I.: pe un an
 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
 luni 2 fl. 50 cr. Cu dărușul în
 casă: Pe un an 12 fl., pe șase
 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 Un exemplar 5 cr. v. a. sau
 15 bani.
 Atâtși abonamentele câtși și
 inserțiunile sunt a se plăti
 înainte.

Brașov, 15 Mai v.

Astăzi se împlinesc patruzeci și trei de ani, de când conducătorii și fruntașii români, cari s'au dus în fruntea poporului la marea adunare națională din Blașiu, ținură sfat în biserica catedrală de acolo, spre a se pregăti pentru marea zi de 3 (15) Mai.

Era mare deosebire de păreri despre aceea, că ce trebuie să se facă mai întâi și era mare așteptarea tuturor, ca să audă glasul, care să le arate căreia, pe care cu toții trebuie să pășescă.

Și acest glas trimis de prevedință, a răsunat puternic între zidurile bisericii, vestind Românii, că ceea ce trebuie să aperse și să asigure pentru toate timpurile este naționalitatea și dreptul limbei lor.

Bărbatul, care a însușit pe Români la sfânta luptă pentru libertate și naționalitate, a fost neuitatul Simeon Bărnuțiu.

Cu spirit profetic a prevădit acest bărbat genial greșelile și periculoasele vremuri, ce le străbatem astăzi. A prevădit, că vom avea să purtăm încă o luptă desperată pentru cultura noastră națională, dela al căreia progres atâră libertatea și fericirea neamului nostru românesc.

De aceea, Bărnuțiu a desfășurat în seara zilei de 3 (15) Mai stindardul limbei naționale, arătându conaționalilor săi marea ei însemnatate în viața unui popor și conjurându-i, ca nu cumva să credă, că națiunea română se poate cultiva și în școlile streinilor, ci să aibă în vedere, că numai atunci, când vor avea școlile naționale cu limba lor românească în toate ramurile cunoscutei

omenesci, se vor pute bucura de libertate și de progres, ăr în cazul contrar, națiunea română va rămâne orbă și sclava altor națiuni.

„Ar fi nebuniă”, ăse el, „decă Românii s'ar lăpăda de naționalitate și s'ar uni cu Ungurii pentru cultură. Înțelepciunea spune, că ei trebuie să se unescă între sine pentru înaintarea culturii, și această însoțire pōte să aibă loc, cu tōte că Românii sunt împărțiți sub mai multe guverne; însă unitatea limbei îi leagă pe toți, fire-ăr sub orice formă de guvernament”.

Cu tōte că a cunoscut prea bine tendințele și scopurile vrășmașilor limbei și ai naționalității noastre și cu tōte că a prevădit, că națiunea noastră va avea lupte și în viitor cu periculoasele lor uneltiri, totuși s'ar cutremura și s'ar îngrozii marea vorbitor ală adunării noastre naționale dela 1848 când s'ar scula din mormēt și ar vedē, la ce stare tristă de prigonire au ajuns școlile noastre, căte le-am înființat de atunci, urmând mărșul său sfat, și limba noastră națională, dela care, ăcea el, atâră tōtă libertatea și tot viitorul națiunii noastre.

Dēr pōte să și mai mult s'ar înspăimēnta, când ar vedē, că și în fața acestui mare pericol mai sunt în sinul fruntașilor luminați ai poporului nostru încă atâtea neînțelegeri și atâtea deosebiri de păreri, cari ar dă ca cărbunele sub spuză și ne țin în nelucrare atunci, când cu toții n'ar trebui să avem altă devisă, decăt naționalitatea și dreptul limbei române.

Dēr viu și puternic este geniul

națiunii nōstre! Elū ne va îmbărbăta și ne va aduce aminte de ceea ce datorim memoriei acelora, cari și-au jertfit viața pentru libertatea și drepturile poporului român, și de ceea ce datorim urmașilor nōstri!

CRONICA POLITICĂ.

— 2 (14) Mai.

Diarul „Kreuzzeitung” a amintit în zilele trecute că în presa italiană, atât în organul vatican „Moniteur de Rome” cât și în fōia favorabilă guvernului „Opinione” se observă o simpatie pentru Rusia. Chiar și fōia „L'Italie”, care până acum a fost oredincioasă lui Crispi, simpatizează cu Rusia. E remarcabil, ca tocmai fōia acēta acum de curēnd a atras atențiunea asupra pericolului, în care se află interesele Italiei în Abisinia prin expedițiunea rusescă a lui Mașkof. Ocaziunea, pentru ca să și arate fōia „L'Italie” simpatia sa față de Rusia, o află în sosirea noului ambasador rusesc Vlângali în Roma și în un articol referitor la acēta altă fōie „Novoie Vremia”. Nu trebuie să trecem cu vederea nici o ocaziune, ăce numita fōie, ca să arătăm amicitia ce domnesce între Italia și Rusia. Alipirea Italiei la tripla alianță a fostă privită în Petersburg, numai ca ceea ce însemnă ea în adevăr: susținerea păcii. Acēta va să ăică, că Rusia nu se pōte înșela în privința poziției Italiei față de relațiunile ei internaționale și mai cu seamă în privința relațiilor ei cu Rusia. O privire pe harta Europei ajunge, pentru a dovedi, că va fi foarte greu a descooperi un punct, în care s'ar pōte întâmpla vre-un conflict cu Rusia.

În Joia trecută s'a serbat în orașul Orleans din Franca, serbătōrea eliberării acestui oraș prin Ioana d'Arc, în prezența președintelui republicii fran-

cese Carnot. Țina acēta este într-adevăr o serbătōre patriotică, ai căreia eroi au fost feciōra de Orleans și „organizatorul biruinței”, Lazare Carnot. Cătră seră procesiunea festivă și consiliul municipal din Orleans trecură pe piața dinaintea catedralei, care strălucia într-un frumos foc bengalic și pe când tocmai primarul se pregătea să ducă stindardul Ioanei d'Aro în catedrală, veniră arhiepiscopul din Lyons și episcopul din Orleans pe trepte în jos pentru ca să ia stindardul din mâinile primarului. Cu ocaziunea acēta s'au schimbat câteva cuvinte de salutare reciprocă, cari n'au fost lipsite de politică. „Mă simț fericit”, ăse primarul cătră arhiepiscopul de Lyons „se predau acēst stindard în mâinile primatului Galiei, ca simbol al unirei tuturor Francesilor.” Cardinalul răspuse următōrele: „Primesc cu bucurie simbolul acēsta al păcii și al bunei înțelegeri”. Apoi episcopii binecuvēntară poporul, întonând Te Deum în catedrală, pe când Carnot se întōrse la Paris.

SCRILE ȚILEI.

— 2 (14) Mai.

Despre starea sănătății d-lui I. Brătianu, n'am mai primită aș ni o știre. Dorim din suflet, ca prevedința să întōrscă bōla cea grea, de care a fost cuprins acēst mare bărbat de stat al României, spre bine și spre însănătōșare.

**

Un nou conflict între Csaky și Catoic. Între Ungurii catolici a produs mare agitațiune o ordinațiune mai nouă a ministrului unghuresc de culte și instrucțiune publică, Albin Csaky, prin care acēta impune tuturor institute-lor de învățămēt de sub inspecțiunea statului, fără considerare la caracterul lor confesional, ca orele de religiune pentru elevii de orī ce confesiune să se pro-

FOILETONULU „GAZ. TRANS.”

O carte vechiă rătăcită,

său
 Două cărți într'una.

(Recenziune).

În ziua de anul nou curent, ărintele Gr. Crăciunașiu din Ciubanca, în comitatul Solnoc-Dobăca, mi-a făcut o surprindere foarte plăcută, trimițându-mi o carte vechiă, însoțită de următōrea scrisōre:

„Preastimabile Domnule! „Nu de mult fusei chemat de un parochian al meu spre a-i mărturisi un băiat morbos, cu care privilegiu mi-se opri privirea asupra unei cărți vechi de pe grinda: răsfoindu-o, dădui peste o notiță, care dov. desce, că primul proprietar i-a fost un strămoș al P. S. D-vōstră, și altcum mi spusese parochianul meu că, o luase dela un demult repausat diacul Nicolae născut în Husmezū, dēr insurat în Ciubanca.”

„Unaț Husmezuliu se oglindē în versurile manuscrise, dēr mai pe sus de tōte religiositatea familiei P. S. D-vōstră.”

„Deci mă bucur, că mi-se dă ocaziune a vē oferi acēta mică reliciă familiară.”

„Primiți vē rog etc. etc.
 Grigoriu Crăciunașiu m. p.
 par. gr. or.
 Ciubanca, la 19 Decemvre 1890.”

Mulțămind distinsului și inteligen-

tului preot pentru acēst dar de anul nou, în modul cel mai cordial mă apucau și eu să răsfoiesc cartea trimisă și cercetându-o cu deamănuntul, étă ce găsi:

Cartea în cestiune se compune din două cărți legate într'una. Cea dintău este „Pravoslavnică Mărturisire,” titlu, ce l'am cules de pe marginile superioare ale paginelor ei, și care se repetă până la sfēșit; pentru că titlul din frunte, împreună cu șapte foi dela început, lipsesc.

Un alt titlu, însă prescurtat, l'am găsit în „Principii de limbă și scriptură” a repausatului Tim. Cipariu, mai întău la pag. 102 în catalogul cărților vechi, sub Mm. „Mărturisirea cred. 4—o Buzeu, 1691.” Apoi la pag. 112 cu slove cirilice: Mm. „Pravoslavnică mărturisire . . . dupre greciasca . . . de Radul logofēt grecianul . . . la episcopia dela Buzeu la a . . . z s — IV folia nepag. și 210 pagine.”

A doua carte legată cu cea dintău este după „Principii” pag. 102, sub Pp. „Lumin'a — 4—0 Sneagovu, 1699.” ăr la pag. 112 „Carte seu lumină cu drepte doveși . . . în Snégov. la anul . . . 1699. în luna lui Aprilie.” — De altmintrelea, acēta carte și are titlu ei întreg și lung, după cum se va vedē mai jos la descrierea ei.

Acum să ne întōrcem la cea dinaintea.

Dēr să vedem mai întău esteriorul lor.

Esteriorul ne presintă o afumătură ca de șuncă, ăr mai virtosă mărginile sunt înegrite de fum, cum a stat cartea pe grinda creștinului din Ciubanca espusă fumului din casă ani cam 40—50, de când a luat o dela diacul Nicolae.

La interior, „Pravoslavnică mărturisire” se presintă destul de curată, după vechimea ei și după împrejurările în cari s'a păstrat. Tiparul limpede, slovele subțiri, cam pătrate, garmond, 28 de rânduri pe o pagină.

Cartea este împărțită în trei părți. Partea I tratēză despre Crediță. După analogia celor două părți ce urmēză, trebuie, că titlul ei să fi astfel: Antăia parte a Pravoslavniciei mărturisiri a beserecii răsăritului, pentru Crediță 114 pagine împărțită în 126 capete, cu întrebăciuni și răspunsuri, tractandū despre S-ta Trăime, despre āngerii cei buni și cei răi, despre zidirea omului, despre volnicia lui, simbolul credinței (Cređul). — Tōte acēste esPLICATE într'o limbă clară, stilu curent și interpunctiunea usitată în tōte cărțile vechi.

A doua Parte a Pravoslavniciei mărturisiri a beserecii răsăritului, Pentru nădejde este împărțită în 63 capete seu

Intrebăciuni și Răspunsuri, tractandū despre rugăciunea domnului seu Tatăl nostru, despre cele nouē Fericiri, dela pag. 114 până la pag. 156, în aceleași ca și Partea I.

A treia Parte a Pravoslavniciei mărturisiri a beserecii Răsăritului grăesce pentru dragoste cătră Dumneđeu, și cătră deapropēle seu, care cuprind cele ăce cuvinte dumneđesc seu porunci și din cari unele poruncescu¹⁾ se facem binele, altele zăticnescu²⁾ de a face rēul. Despre rugăciune, post și milosteniă. Despre înțelepciune, dreptate, bărbăție, și stămpărare. Despre păcătuire. Păcătuirea strămoșască și de alegere. Cele mai de obște păcate de moarte: Trufia, lăcomia, curvia, zavistia, nesațul pântecelui, pizma și lenea, în 72 capete seu Intrebăciuni și Răspunsuri, dela pag. 126 până la pag. 210, adecă până la sfēșitul cărții.

Din punctul de vedere filologic este de însemnat, că u întreg finalu vine foarte des în acēstă carte, mai des ca în cealaltă. Astfel la pag. 1 (a 7-a) obrazu, pag. 8 mărturisescu, pag. 9 gāndu. omenescu, āngerescu, pag. 10 largu, pag. 11 necuprinsu, despartu, celalaltu și așa mai departe. Pretutindena: den în locu

¹⁾ poruncescu, ²⁾ zăticnescu, cu u finalu întregu.

Cursul pieteii Braşovului.

Table with exchange rates for various currencies and goods in Braşov, dated 14 May 1891.

Cursul la bursa din Viena.

Table with exchange rates for gold, silver, and other commodities in Vienna, dated 18 May 1891.

Table listing various financial instruments and their values, including bonds and interest rates.

Advertisement for 'Avisul d-loru abonati!' (Notice to subscribers) with contact information for 'Administraia Gaz. Trans.'.

Gunoiu naturalu din grajduri uscatu la aeru in bucati seu farimat, din GRAJDURILE DE INGRASATU ALE FABRICEI DE SPIRTU a

FRAŢILORU NEUMANN in ARAD

peste 50% substanțe organice.

Analisa chimică:

Table showing chemical analysis results for organic matter, including percentages of water, ash, and phosphoric acid.

in bucati: Pretulu pentru 100 maji metrice Stațiunea Arad, fl. 160 farimat: " " 100 " " " " 200

Singura reprezentare pentru Ungaria, Slavonia și Croația la

Alphons Szávoszt BUDAPEST, V. ARANY JÁNOS-UTCZA II.

Unde se da cu plăcere și ori-ce informațiune.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabilu din 1 Octomvre 1890.

Large railway schedule table with columns for routes (Budapesta-Predealu, B. Pesta-Aradu-Telusu, etc.) and train times.

Nota: Numerii cucuadrati en linii grose insemnaza orele de noapte.